

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **Mgr. F. Š.**, proti žalovanému: **Okresní soud v Opavě**, se sídlem Olomoucká 27, Opava, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 6. 2021, č. j. 22 A 46/2021 – 5,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce nemá **p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se u Krajského soudu v Ostravě domáhal ochrany proti nečinnosti žalovanému. Uvedl, že mu Okresní soud v Opavě odmítl uznat autorizaci (totožnost žadatele o informaci). Zároveň s tím se domáhal osvobození do soudních poplatků a ustanovení zástupce. Městský soud žádost o osvobození od soudních poplatků (výrok I. usnesení) a o ustanovení zástupce z řad advokátů (výrok II. usnesení) pro zjevnou bezúspěšnost žaloby zamítl.

[2] Proti usnesení krajského soudu žalobce (stěžovatel) podal kasační stížnost. Konstatoval v ní, že usnesením krajského mu bylo zabráněno k přístupu k soudu. Argumentace o nadměrném množství žalob, které se netýkají právní sféry stěžovatele, je výrazem soudní arogance a porušením principu právního státu. Bez řádného soudního řízení se stěžovatel nemůže domoci požadovaných informací. Navrhl tedy, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil k novému pojednání a rozhodnutí. Dožaduje se také, aby věc byla přikázána jinému senátu krajského soudu.

[3] Kasační stížnost není důvodná.

[4] Podle § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), „[ú]častník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud

ke závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoli za řízení odejme, popř. i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popř. neodůvodňovaly. Přiznané osvobození se vztahuje i na řízení o kasační stížnosti.“

[5] Krajský soud v projednávané věci dospěl k závěru, že návrh nemůže být zjevně úspěšný, neboť žalovaný o jeho žádosti rozhodl, nemůže být tedy nečinný. Stěžovatel však brojí proti tomu, že soud měl zamítnout jeho návrh na ustanovení zástupce a osvobození od soudních poplatků pro nadměrné množství podaných žalob. V projednávané věci tomu však tak zjevně nebylo. Kasační námitka je proto nedůvodná.

[6] Jde-li o postup soudu, který měl svým „arogantním“ jednáním zabránit možnosti řádného řízení a dobrání se požadovaných informací, nelze přisvědčit ani této kasační námitce. Soud shledal žalobu zjevně bezúspěšným návrhem, přičemž svou argumentací bez dalšího nenabízí důvody jakékoliv zaujatosti vůči stěžovateli (ať už vůči jeho osobě či ve vztahu k předmětu řízení). Nadto krajský soud v usnesení připomněl, že žalovaný stěžovatele o možnosti podat odvolání proti jeho rozhodnutí poučil. Stěžovatel však netvrdí, že by tuto možnost využil, a splnil tak podmínku pro podání žaloby dle § 65 s. ř. s. (vyčerpání řádných opravných prostředků). Netvrdí ani podání stížnosti dle § 16a odst. 1 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., zákon o svobodném přístupu k informacím, či jiného prostředku na ochranu proti nečinnosti. I v tomto smyslu by podaný návrh bylo nutné považovat za zjevně bezúspěšný pro nesplnění základních podmínek pro podání žaloby na ochranu před nečinností (vyčerpání prostředků ochrany proti nečinnosti).

[7] Pro úplnost soud dodává, že stěžovatel v řízení před krajským soudem ve stanovené lhůtě neuplatnil námitku podjatosti.

[8] Vzhledem k tomu, že stěžovatel nesplnil předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, nemohl mu pak být pro řízení o žalobě ustanoven ani zástupce (§ 35 odst. 10 věta první s. ř. s.). Krajský soud přesvědčivě vysvětlil, proč i z jiných důvodů není nutno ustanovit stěžovateli zástupce (má právnické vzdělání, je bývalý advokát). V řízení o žalobě nadto není zastoupení advokátem povinné (pro úplnost srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2015, č. j. 1 As 197/2015 – 19). Krajský soud v projednávané věci nepochybil a Nejvyšší správní soud shledal pro výše uvedené kasační stížnost nedůvodnou a podle § 110 odst. 1 s. ř. s. ji zamítl.

[9] Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.); žalovanému v tomto řízení žádné náklady nevznikly, jejich náhradu jí proto soud nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. července 2021

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu